

Outlook 2013

WAT BRENGT 2013 ondernemend Nederland? Met het nieuwe kabinet vers op het pluche peilt Brookz de verwachtingen voor de economie, de overnamemarkt en de markt voor durfinvesteringen.

Rutte-II regeert amper een maand, maar een nieuwe recessie ligt in het verschiet. De Nederlandse economie is in het derde kwartaal van dit jaar gekrompen met 1,1 procent ten opzichte van een kwartaal eerder. Wat

brengt 2013 voor ondernemers in het midden- en kleinbedrijf?

Nederlandse economie

Econoom Mathijs ziet een paar oorzaken. 'Nederland is een exportland. Ons land is

zeer gevoelig voor schommelingen in de wereldeconomie. 'Als Europa in een dipje zit, zit Nederland in een depressie', aldus Bouman. Ook staan consumentenbestedingen en (bedrijfs-)investeringen op een laag pitje en het aantal banen keldert. Daar bovenop noemt de econoom de politieke onrust ook een factor. 'Het is moeilijk hard te maken, maar het lijkt waarschijnlijk dat Nederlanders deze zomer ook geschrokken zijn van de onmacht van de politiek om een stabiele regering te vormen. De beleidsonzekerheid die deze politieke onrust veroorzaakte zal mensen huiverig hebben gemaakt.'

Overnamemarkt

De markt voor kopers en verkopers van mkb-bedrijven floreert bij economische groei. Nu die toename er even niet in zit,

‘In Den Haag praten ze liever over Philips, Shell en Unilever. Maar stel je eens voor dat al die bedrijven die in de etalage staan, noodgedwongen de deuren moeten sluiten. Wat een kapitaalvernietiging voor ons land.’

moet er harder gewerkt worden om een deal rond te krijgen. ‘Dat is een trend die alleen maar sterker wordt’, zegt voorzitter Anton Verbunt van Brancheorganisatie Bedrijfsoverdracht Bemiddelaars (BOBB). ‘In 2013 moet de overname-adviseur meer uren draaien om de koop of verkoop af te ronden.’ Het viel Verbunt ook op dat er in het regeerakkoord met geen letter over bedrijfs-overdracht gesproken, terwijl het zo langzamerhand ècht een probleem vormt. ‘In Den Haag praten ze liever over de Philipssen, Shells en Unilevers, maar het MKB is de dragende factor van de Nederlandse economie. Stel je eens voor dat al die bedrijven die in de etalage staan, noodgedwongen de deuren moeten sluiten. Wat een kapitaalvernietiging voor ons land.’

Voorzitter *Hans Minnaar* van Dutch Corporate Finance Association (DCFA) ziet vooral de beperkte financieringsmogelijkheden van banken als een groot probleem. Volgens Minnaar komt die voorzichtigheid niet vanaf het hoofdkantoor, maar wordt vooral veroorzaakt door het feit dat financiële instellingen met handen en voeten gebonden zijn door de strengere kapitaaleisen vanuit Europa. Zijn advies? ‘Stel Basel-III uit, geef banken een jaartje extra de tijd. Dat geeft ze meer ruimte om wat sneller een besluit te nemen en meer overnames te financieren.’

Durfkapitaalmarkt

Voorzitter *Harry Helwegen* van Business Angels Netwerken Nederland (BANN) verwacht dat ook veel informal investors voorzichtig zullen

blijven. Hij constateert dat vooral bedrijven in de startfase de dupe worden van die voorzichtigheid. ‘Investeerders schuiven op van start naar groeifinanciering, dat brengt minder risico’s met zich mee. Daar door zullen investeringen in *early stage*-bedrijven nog meer achterblijven.’

De branchevereniging voor formal investors, de Nederlandse Vereniging van Participatiemaatschappijen (NVP), ziet 2013 redelijk zonnig tegemoet. Directeur *Tjarda Molenaar*: ‘Het aantal investeringen onder de 3,5 miljoen euro zal volgend jaar niet afnemen. Dat aantal blijft al een paar jaar redelijk stabiel.’ Maar het goede nieuws voor participatiemaatschappijen is dat het kabinet Rutte-I heeft ingestemd met het openen van een *Fund of Funds* ter hoogte van 150 miljoen euro. Molenaar: ‘Dat is een overheidsfonds dat gaat beleggen in participatiefondsen die investeren in jonge, innovatieve bedrijven. Na een succesvolle verkoop van het innovatieve bedrijf moet het participatiefonds de inleg terugbetalen aan het Fund of Funds, zodat dit geld weer geïnvesteerd kan worden in een andere participatiemaatschappij.’

BANN-voorzitter Helwegen heeft nog wel een tip voor Rutte & Co om het aantal investeringsdeals - ook voor bedrijven in de startfase - in 2013 omhoog te brengen: volg het voorbeeld van Engeland, Frankrijk en Portugal. In die landen kunnen investeerders het geïnvesteerde bedrag meteen fiscaal aftrekken. ‘Dat geeft een enorme boost aan het aantal kapitaalinjecties.’

- advertentie -

Jan Boone,
recyclingondernemer

“Het wordt pas echt duurzaam als we ook profit kunnen maken.”

Sociaal ondernemen. Waarom kijken Nederlandse bedrijven niet vaker over de grens?

Uit onderzoek dat ICCO door TNS-NIPO liet uitvoeren blijkt onder meer dat NGO's niet worden herkend als mogelijke businesspartner. Opmerkelijk, want ICCO helpt ondernemers als Jan Boone met het opzetten van potentieel winstgevend projecten in 44 landen. Boone zette met hulp van ICCO een succesvol afvalrecyclingproject op in Brazilië.

Boone: “Ik vind het een voorrecht om duizenden ongeschoolden een kans te kunnen geven, maar het wordt pas echt duurzaam als we ook profit kunnen maken.” www.icco.nl

Samen succesvol sociaal ondernemen